

طاشينك
ارمنيجه يومى سياى غزته
صاحب امتياز: هراير مامور بابه - ازمير
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ՆՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	90	40	
ԱՐՏԱՍԱՆՍՏԱՆ	25	13	4p.

Ձեռագրակալած ձեռագիրք եւ չին օրուր

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԿԱՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ
10 ՓԱՐԱ

ՊԵՏԱԿԵՐԻՆԸ ՊԱՐՏԱԿՈՐ Ե ՆՊԱՍՏԵԼ ՄԵՐ ԱԶԳ. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆՑ

Ժխտական չկրնար ըլլալ այս հարցին պատասխանը, եւ հարցական ընելի իսկ տարօրինակ իրաւ թերեւ չտեսնուի, եթէ զժառանգաբար ամէն օրուան իրականութիւնը չգոյնար յարկեցնել մեր միտքերուն մէջ այն կասկածը թէ արդեօք հարկ եղածին չափ կա՞ր գէթ մեր հաւատարմ հպատակի փոխարինութիւնով և համեմատաբար մեր ազգ. հաստատութիւնները Եկեղեցի, Դպրոց, Որսնոց, Հիւանդանոց կը վայելեն պետութեան նպատակները թէ ընդհակառակը տիրող օրէնքներէն և կառավարութեան ցոյց տուած ընթացքէն ու բռնած ուղղութիւնէն թերեւ տեւողական կերպով ալ կը մնաստին, կամ խիստ սովորական դարձած բացատրութիւնով մը ալ ի վերջոյ կ'ըլլան ՏԵՍԱԿԵՐԻՆԸ տիւրիւնները:

Խնդիրը նոյն իսկ պետական շահերու տեսակէտէն քննելով մենք պիտի ջանանք ապացուցանել թէ արդարեւ մնաստանք և պետութեան մը համար իրեն հպատակներուն ամէն կերպ օգնելը և նպատակը իր պարտականութիւններուն ամենէն յընդհարակալած չհամարել:

Թաւաթի է որ Օսմ. կառավարութիւնը իր ինքնակրօնած յաջողակալած ազդեցութեան և ելակալական անհախաձեցի կառավարութեան պատճառաւ չկրնար ինքնապէս օտարական մեր ներքին ազգային կեանքի բարեփոխման, այսպէս կրթական տուրքէն մեր բաժնին հարց չվճարուիլը ոչ թէ սկզբունքի հարցն էր անուշիկ մնալն է, այլ Դաւանանք տակաւնորոշ տնօրինակի շտաբը, Հետեւաբար մենք ակնկալելու չենք որ ձախարհ չըլլանք հիւանդանոցի բաշխուած պարէնը սահ. մանադրական ըրջանին աւելցուել, այլ նոյն իսկ կրնանք հանգուրծել որ իբրեւ հին չըլլանք քաղաքի տնօրինութիւնները և պետական գանձուն մնաստանք! Ժախքեր զեղչուին, Բայց ինչ որ անհասկնալի է մեզի, առիկա ալ դպրութեան և ուսուցիչներու անպատեհութեան զինուորագրութիւն է, մեր եկեղեցական և վանական հոգեւորներ և կալուածներուն եթէ ոչ բռնադրուած, գէթ անոնց օտարականութիւնը թեան անմիջական ճանաչումին փոխան, ընդհակառակը կալուածական օրէնքներուն շարժելով իրենք մէջ մեր արդար իրաւունքներուն անյատարարութիւն է. Թող վկայանայ նա զմանկտիս՝ որոց բոլորը թուելու համար այնքան Թագրիւններ և յիշատակագիրներ տուած է Ազգ. Պատրիարքարանը և թէ չեմ սխալիր 1910 յուլիս 10էն ի վեր ինկող ելլող չորս պատերազմներէն երկուքին զուտը կերած են այդ խնդիրները և թերեւ իրենք ալ ցեղերու կեր եղած. բայց դարձեալ խնդիրները չեն հասած ու վերջացած և զիստ այս օրերուն Սրբազան Պատրիարքը կը ստիպուի հրաժարականի սպառնալիքին ետեւանալ այդ կնիքի երեսոյթ առած կենսական խնդիրները:

Լըջօրէն և պաղ արիւնով քննենք արդարեւ թէ պետութիւնը ինչ կը շահի կամ կը տուի. երբ իր բանակի շարքերուն մէջ մէկ քանի երիտասարդներ աւելի կամ պակաս ունենայ, Զինուորագրութեան նոր օրէնքը խմբագրողները ներշնչուած ըլլալ կը թուին այն գաղափարէն թէ անոնք անհատ լաւ է որ զինուորութեան բովէն անցնի, թէ եթէ մինչեւ եօթնամեայ տարեկան հարկ է հայրենիքի

պաշտպանութեան նուիրուել, ինչպէս կը յայտարարէր պատերազմական նախարար Էնվեր փաշայի ազգին ուղղած մէկ շրջաբերականը թէ բանակին մէջ մտացի և ուսուցիչական, մէկ խօսքով ինտելիգենտ երիտասարդներու մուտքը աւելի պիտի նպաստէ մնացեալ տղէտ և խուժանային զանգուածին կրթութեան: Ահա այս նրկատուութեամբ էր որ անշուշտ վերջերս վարժարաններու մէջ հրամայուեցաւ մեծ յոգեւոր տալ մարզանքներու, ապա գոյի զինուորը պատրաստելու համար, Բայց եւ դիտել պիտի տամ որ եթէ հաւուսները իրենց զրամով և հիւանդները իրենց տկարութիւնով կրնան բացառութիւն կազմել զինուորական ծառայութենէ, մեր եկեղեցիներու դպրիւններ և վարժարաններու ուսուցիչներն ալ կրնան բացառութիւն կազմել առ նախաձեռնով որ եկեղեցին և մասնաւոր չայ եկեղեցին հաւատարմ հպատակներ կը պատրաստէ տէրութեան, եկեղեցիին պայծառութիւնը խաթարելով ժողովուրդին կրօնական զգացումներէ ուժանալուն պատճառ կըլլայ և հարկ կայ ըսելու թէ կրթականութիւն և զինուորականութիւն, կոմ ինչպէս կը սիրեն կոչել մեր արդիականները ԵԼԵԿԵՐԱԼԻԿԱԿ և ԵԼԵԿԵՐԱԼԻԿԱԿ ԶԻՐԱՐ ԵՐՈՑ ԵՆՈՐ ԵՆ և հետեւաբար զիստական պետութիւնները պէտք է զօրացնեն կրօնական հաստատութիւնները:

Այնքան խճճուած և շատ տեսնուած կրօնական տնտեսական զինուորներէն աւելի կ'արժէ անշուշտ փոխանակ յարաճուն պայքար մը ստեղծելու կառավարութեան և Պատրիարքարաններուն միջեւ, հետեւեալ և լուսամիտ համաձայնութիւններով իրարու օգտակար ըլլալու ջանալ:

Այսօր ընդհանուր պատերազմին անգոհ կը ստորագրենք մեզ և օրօրոցի մասնակցին մինչև գերեզմանի եզրը հասած ծերունին ալ եթէ զին ի ձեռքին կոճի դաշտը վազեն թիրեւ այնքան օգուտ մը չպիտի ունենան որքան եթէ ազգերու մէջ մարդասիրութեան ոգին տարածուած ըլլար և արդի քաղաքակրթութիւն և քաղաքականութիւնը փոխանակ սպառնալիքներէն զինուորականութեան վրայ յենած ըլլալու և իրեն հիմնական սկզբունք վառողը չոր պահելու քաղաքական ունենալու, մարդկային ընկերութեան խաղաղ բարգաւաճումը և համարաշխ յառաջդիմութիւնը ունենար և կրօնական ոգին լուռ ըմբոսնումով, գիւղականութիւնը փոխանակ վրայ, արքայական գահերու վրայ իսկ խաղաղասէրները բազմած ըլլալին ու մեր կրօնական և կրթական հաստատութիւնները միմիայն այս մարդիկը պատրաստելու տալին իրենց բովանդակ ուժը:

Այն ատեն հարկ էր մնար այլևս ինք. զինքնիս այն անսահման նեղ կացութեան ետեւանալու որ ստիպուէինք ընտրել փոքրամասնութիւն մը գահէլ առանձնաշնորհ զանգուածի մը մոլորեցումը կիրքի լուռ և աշխարհի ընդհանուր բարօրութիւնը իրաքանչիւրին համար գործունէութեան լէտ նպատակի ըլլալէ վերջ մեր բանակներուն մէջ ալ դպրոցներ բանալով կրնայինք կրթել և դաստիարակել տղէտ զիւղաքին՝ որ ո՛չ շարժիլ գիտէ և ոչ զինավարժութեան առակ է, կարծեմ կրցի քիչ թէ շատ միտքս բացատրել և թող երբեք չկարծուի որ մէկ քանի տառնակ երիտասարդներու խնայելով կը զըրեմ այս տղերք. Օսմ. հայրենիքի պաշտպանութեան համար հարկերը զո՛ւ ունեցան մերկաները նշանակութիւն չպիտի ունենար նոյնքան մը դպրիւններու և ուսուցիչներու զինուորագրութիւնը, եթէ մենք նկատի չունենայինք որ կրօնական

զգացումներու բթացումը և դաստիարակութեան գործին կաղաքումը որքան կը մնասն պետութեան ապագայ հիմնական վերանորոգումին:

Իսկ մեր ազգ. հաստատութիւններուն կալուածական խնդիրներու ձգձգումը ոչ միայն մեր ազգին դէպի Օսմ. արդարաւէր և տառաձեռն կառավարութիւն ցարդ ունեցած հաւատքը կը խախտէ, այլ նաեւ չբարեկարգուած վազըճին և մահ. լիւրն անցնելով և կամ նորեկ գաղթականներու, հանրածանօթ միւլթիլիալներու յանձնելով վանքապատկան ընդարձակ հոգեւոր և գեթիները, ինք չէ որ աւելի պիտի չափի ոչ տուրքի տեսակէտով և ոչ ալ անոնց հաստատութիւն և արդիւնաւոր, հետեւաբար ազգին և պետութեան պատուաբեր դասնալու տեսակէտով:

Ուստի կը հետեցնենք թէ պետութեան շահերն իսկ կը պահանջեն, մեր ազգ. հաստատութիւններուն զարգացմանը համար հարկ եղած նիւթական և բարոյական օժանդակութիւններուն ընձեռնումը, կառավարութեան զեկը իրենց ձեռքին մէջ ունեցողները դատահինք որ իրենց աւագ պատականութիւն համարեն մեր ազգ. հաստատութիւններուն նպատակը և իրենց գէթ բարոյական աշակցութիւնը չզլուալ Պատրիարքարանի պահանջներուն՝ որոնց ոյժ տալով վստահ կրնան ըլլալ ինչպէս փաշայի, Թաւաթի և շափար պէյերու նման ազատամիտ նախարարներ որ այս երկրին ամենէն հաւատարմ ըլլալու ապացուցուած հայ ազգին սէրը և երախտագիտութիւնը շահելու զատ պետութեան ալ զինուորական ներքին և ել. մշտական վիճակին օգտակար հանդիսացած պիտի ըլլան:

ՀՐԱՆՏ ՎԱՐԴ.

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵԶ

Հայաստանի վերահսկիչներէն մին Զօֆ պէյ իր հետեւողներով մեկնեցաւ անցեալները, Գանի մը օրէն կ'հասնի իր պաշտօնատեղին և անտալական գործի կը ձեռնարկէ:

Ասկից առաջ այս խնդիրը ձեռք առնելով ըսած էր որ մեր կեդրոնական իշխանութիւնը պէտք է միջոցներ խորհի որպէսզի այդ կողմերը զրկուին կարող առաջնորդներ, հսկող և իրենց գործին գիտակցի, որպէսզի չխախտուակուին օտարներուն առջև ու չկորսնցնենք այդ վերահսկիչներու առջև մեր արժանապատուութիւնը, վրայ չտանք մեր անբընձաբարելի իրաւունքները, վերջապէս մէկ խօսքով ծաղր ու ծանակ չըլլանք մեր անխորհուրդ, տղէտ և անտարաքանական ընթացքներով, ըլլալ անհատական, ըլլալ ժողովրդային:

Այս ատեն շատ լաւ կ'հասկնայ մեր Սրբազան Պատրիարք Հայրն իբրեւ գիտակից այդ գաւառներուն մէջ տիրող անցողաբանութեան, կ'ճանչնայ իրեն ու մարդիկը, գիտէ թէ ինչ տեսակ դարձաններ որ միջոցներ պէտք են բարձր բռնելու համար նոյն ժողովուրդին արժանապատուութիւնը:

Բայց միմիայն կեդրոնին ճիշդեցումը և անոր կարգադրութիւններով կրնանք գործնաւոր, երբեք, այդ տեղերու ժողովուրդն և պէտք է գործակցի ազգային իշխանութեանը ու անոնց չուրջ բոլորուի առաջ խտրութեան ու անձնական չգործնական հաստատ մտադրութիւնով ու խոստովութեամբ, որովհետեւ եթէ ազգային իշխանութեան պահանջներուն հակառակ առանձին այս կամ այն խմբակցութեան

կամ կուակցութեան անունով զիմուսներ սկսին ըլլալ, գործերն ուղղուելու տեղ կ'խանգարուին, չինուելու տեղ կ'քանդուին և կատարեալ խառնիճաղան մը երևան կուգայ մնաստակար ազգին և հայ ժողովուրդին:

Պատրիարքարանն այժմէն պէտք է որ գործի սկսի, անուանելով կարող առաջնորդներ և ի հարկին պատրիարքական փոխանորդներ այդ հեռավոր գաւառներուն մէջ, որովհետեւ եթէ սպասուի որ մէկ մի թափուր աթոռի վրայ մէկմէկ տաշնորդ ընտրուի ըստ սահմանադրական օրինաց, լաւատեսապէս պիտի դատապարտուի սպասելու, ծանօթ ըլլալով գաւառներու դանդաղաշարժութիւնն ու իրարու խօսք չհասկնալու մասնաւոր անհաշիւները, Փոքրիկ օրինակ մը բաւ է հաւաստարապէս հաստատելու մէկ կողմէն Պատրիարքարանի և միւս կողմէն գաւառացիներուն գործելու եղանակը, Խորհրդի աւաշնորդական վճիճին կուգի ակնարկել, Տարիէ մը աւելի է, ոչ կրնան տաշնորդն անկից հեռացնել և ոչ ալ կըրցան քննիլ մը զրկել ժողովուրդին և տաշնորդին ունեցած տարբերութիւնները հասկնալու և իրաւունք տալու կամ մէկ կամ միւս կողմին:

Արդ՝ եթէ ամեն տեղ այս անպատեհաբար դանդաղութիւնն ու տնտրուութիւնը տիրէ, շատ տխուր կ'երևի ինձի ապագան:

Եւ փոխանակ գործի սկսելու, լըջօրէն և անձնուէր գործարարութեամբ մը պաշտօնի վրայ գտնուող քիչ շատ կարող առաջնորդներն ալ կուգին հեռանալ, չկրնալով հանգուրծել դասակարգի մը ընթացքին ինչպէս է կարող առաջնորդ Տ. Սմբատ եպս. ի պարագան:

Աստիճառ ցաւալի տպաւորութիւն մը կ'թողուի ամենու վրայ և երբ ընդհանուր ազգին առջև կ'ընկնանք պարզել անուամբ հայ, բայց գործով հակահայ տարրերու ազգամիտ ընթացքը, մեր նպատակն է զգաստութեան բերել այդ մնաստակար տարրերը, մանաւանդ այն պահուն՝ երբ վերահսկիչները կ'երթան այդ հեռավոր գաւառները բարեկարգելու և անխառնուած ժողովուրդին իրաւունքները պաշտպանելու...:

Եթէ Պատրիարքարանն երկաթէ ձեռքով մը, յանուն ազգային ընդհանրական շահուց, չյաշնուի զսպողական միջոցներ ձեռք առնել, պէտք է այժմէն համոզուել թէ չարաչար պիտի տուածք և խաղաղականութեամբ մարդը աշխարհի առջև...:

ԵՍ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐ. ԵՒ ՊԱՏՄ. ՈՒՆՈՒՄՆԵՐԸ ՄԵՐ ՎԱՐՃԱՐԱՆԱՑ ՄԵԶ

(Շար. 1511 ԹԵԼԵՆ)

Ո՛չ, Պ. Եռաստեղեան, ո՛չ, մենք հայերս, մինակ չենք ապրիլ աշխարհի վրայ ինչպէս էր Ռոպինսոնը իր կղզիին մէջ, Մեր նախակրթարանաց աղագը չենք կրնար տղէտ պահել այնպիսի ուսուցիչներէ և ծանօթութիւններէ, որոնք անհրաժեշտ են ամեն քաղաքացիի համար, Չենք կրնար մեր տղաքը պահել այնպիսի ագիտութեան մը մէջ որ կարծես թէ Հայաստանէն զատ ուրիշ երկիր և Հայոցմէ զտու ուրիշ ալ չիկայ: Ընդհակառակն, բանաւոր ու օգտակար է որ մեր աղագ Հայաստանի լեռ

է լրագրողներուն ի հրատարակութիւն .
Ընդհանուր հիւպատոսութիւնը պատիւ
ունի ծանուցանելու ֆրանսացիներուն և
ֆրանսական հպարտներուն թէ Յրան-
սայի մէջ զօրաշարժութեան ընդհանուր
հրաման տրուած է 04-րդ, 2 Կիրակի
օր զօրաշարժութեան առաջին օրն է .
Յրանսայի ընդհ. հիւպատոսութիւնը կը
յիշեցնէ թէ անհատապէս կող տեղի չպի-
տի ունենայ, կը բաւէ արձանագրու
թեանց տոմարին մէջ փնտռել, հասկնա
լու համար թէ այլ կամ այլ անձը զօրա
շարժի մասնակցող դատակարգութեւ կը
պատկանի թէ ոչ : Անուններն արձանա-
գրուած ֆրանսացիները պարտաւոր են
անմիջապէս Յրանսա մեկնել իրենց զօ-
րաբանական միասնալու համար :

— Կը հաստատուի թէ Պեկրատի վա-
ռօցի միջնորդող օգը ելած է : Մեծամեծ
հրդեհներ ծագած են մայրաքաղաքի վեր-
խաւոր փողոցներուն մէջ Գանուրի Սեր
պիական եղբորին մօտեցող Հունգարական
չոգենաւ մը հրացանի հարուածներով ըն-
դունեալ է : Երկու ճամբորդներ սպան-
նուած են :

Ազգութիւն Անոնիւրը

Մեր մասնաւոր ինքրանաց վրայ
երկն առաւօտ Տ. Յարութիւն քննչ. բա-
րեհանգեալ երթալ զօրանոց և դիմել ո-
րոց որ անկ է բերելով հետեւեալ տեղե-
կութիւնները զօրա կ'ներկայենք մեր ըն-
թերցողաց : Տ. Յարութիւն հարցում ուղ-
ղած է 24 ժամէ ի վեր տիրող տարածա-
նութեանց մասին թէ 20 տարեկանէն մին
չև 45 տարեկանները գէնքի տակ կ'հրա-
ւիրուին . ինչպէս կ'երթին գիշեր և երէկ
խուճ խաւք և թմբուկով փողոցներու
մէջ մուկեմիկներ ալ կ'ընթերցեն : Զինուո-
րական իշխանութեանց կողմէ յայտարար-
ուած է թէ ցարգ մինչև 45 տարեկանե-
րու զօրակոչի մասին ոչ-խալանքու հա-
մար հրահանգ մը չկայ և թէ եղածը մին
չև 31 տարեկաններու սովորական քննու-
թիւնն է (մուլայնէ) որ տեղի կուենայ
ինչպէս ամեն տարի, հետեւաբար ամեն
ոք կրնայ միամիտ ըլլալ ցնոր տնօրինու-
թիւն : Զինուորական իշխանութիւնները
աւելցուցած են թէ հետզհետէ պաշտօնա-
պէս պիտի տեղեկացնեն հարկ եղածներն
ժողովուրդին թերթերու միջոցաւ :

Ա 2 Դ

Ս. Հուսաւորչեան Ազգ. Հիւանդանո-
ցի համար երկու հիւանդապահուհի օ-
րիորդներու պէտք ըլլալուն . փափաքող-
ներէ կը խնդրուի դիմել Ազգ. Հիւանդա-
նոց ֆրանսերէն և յունարէն գիտողնե-
րուն նախապատուութիւն կը տրուի :
10—9 Տնօրէնութիւն
(Կիւք)

Երիտասարդ մը որ տեղեկ է Յրան-
սայի թուրքերէն և Հայերէն լեզուներու
պաշտօն կ'փնտռէ վաճառատան մը մէջ,
փափաքող է կրնան դիմել խաւարատուն :
5—1

Այսօր հարկ է որ վճարական բաներ ըսեմ,
եւ թէ զանազ քեզի կըսեմ այն պա-
հուն որ կը կարծէի թէ ոչ ոք պիտի
լսէր զանոնք . պատճառը այն է որ դուն
ոչ մէկ մարդու չես նմանիր... կամ ոչ,
տակաւ անարժան չքմեղանք մըն է...
Եթէ քեզի կըսեմ թէ կը սիրեմ, պատճա-
ռը այն է որ, հակառակ կամքիս, սէրը
բոյն դրած է սրտիս մէջ : Ինչո՞ւ համար
քեզի կը սիրեմ : Զեմ գիտեմ ու չեմ ու-
ղեր գիտեմ... բայց քեզի կը սիրեմ...
Իմ պաշտօնիս մէջ՝ առանց վախճալու
ըսի քեզի ասիկա : Որովհետեւ այն ատեն
ապահով էի որ քեզ սպաննելով... հէրս
պիտի սպաննէի... Բեզ սեռած կը կար-
ծէի, և քու վրայ՝ կուլտի այն բուռն
ուրախութեամբ թէ կըրցած էի ինքզին-
քիս յաղթել և թէ իրաւունք ունէի լա-
լու... Դուն ո՞րք ես : Եւ երբ կուգեմ
երեւոյթ վեր պոստի թէ կատմեմ քեզ,
կըթուենք ինչպէս կ'ստեղծուի քեզի
կրօնն թէ կը սիրեմ քեզ... Կը հասկնա՞ս
կոր ըսածներս : Բարտաեան :

— Աւագ . տիկին, ըսաւ Բարտաեան :
— Ես ալ, շարունակեց Յաւուսթա, ես
ալ խնկարար դարուներուն, խորհրդա-
ւոր գեղեցկութեամբ առջուն իրիկուն :

Տեղապահ Լորեր

ԱՄՍՏՐԻԱԿԱՆ Նաւային ընկերութեան
«Կալիգրա» շոգենաւով երէկ քաղաքէս
մեկնեցան Աւստրո-Հունգարացի բոլոր պա-
հետի զինւորները :

Աւստրիական հիւպատոսարանի գոր-
ծակաւոր Տօք. Սթուվոյ ևս պահեստի
ներու պաշտօնեայ ըլլալով պահեստներու
խաւքին մէջ կը գտնուէր : Պահեստինե-
րու մէջ նաև կը գտնուէին Բիլի, Եփե, Դուի
հնարանութեանց վարժարանի տնօրէնը,
Մ. Եարթա, Մ. Պրատի, Կոմս Ամբրիս
և բազմաթիւ Աւստրիացի ու Հունգարա-
ցի իշխանաւոր անձեր :

Կիրակի գիշեր և երէկ բոլոր օրը
ինչպէս Պօլոյ՝ նմանապէս քաղաքին մէջ
ալ հանրային մուկեմիկներ փողոցներու
մէջ ծանուցած են թուրքերի ընդհ. զօ-
րաշարժի կոչուած ըլլալը :

Ազգարարութիւններ փակցուած են
են նաև ամբողջ ոստիկանատուններու մէջ
որով գէնքի տակ կը կոչուին այն ամեն
օսմանցիները որոնք կրնան հրացան գոր-
ծածել : Այս մասին կարգաւ մեր ազգային
մամուլի մէջ տրուած լուսաբանութիւնը :

ՊՈԼԱՄԱՆԱՆ Թերթերը չը ծանուցանեն
թէ Վիեննէր պաշտ. Վրէյնի Պոլսոյ մասնա-
նախարար սկսած է իր պահանջատէրութեւ
վճարումներ ընել, Վիեննայի տնօրինու-
թիւնը, 400,000 օսմ. ոսկի Թուրքիա զըր-
կած ըլլալը կը տեղեկացնէ, պանքան
կարգ մը ստիպումներու դիմադրել կա-
րգ ընելու համար :

ՕՍՄԱՆԵԱՆ Նաւատորմի ծովակալ
Լիմբիւս փաշայի հրամանատարութեան
ներքեւ Եգէական ծով պիտի մեկնի ռազ-
մափորձեր կատարելու համար, կ'ըսեն
թրքական թերթերը :

Երէկ Անթիպար շոգենաւով քաղաքս
բազմաթիւ իսլամ զաղթականներ հասած
են :

ՕՍՄԱՆԵԱՆ Լոյսէ կը տեղեկանք թէ
Եւստից Նախարարը Աւստրո-թերք պատե-
րազմին առթիւ Թուրքիոյ առեւտրական
հրապարակը չափազանց վնասուելը նկատի
առած ըլլալով գէթ հրապարակին դիւ-
րութիւնը ընծայելու համար կարգ մը
խարդախ ու կեղծաւոր վաճառականներ
խիստ քննութեան ենթարկել որոշած է
ժողովի մը կազմութեամբ, և ժողովրդեան
մէջ իրարանցումներու տեղի չի տալու հա-
մար սակարանները փակել հրամայած է
Հայաթայի սակարանը ինչպէս որ փակ է :
ԿՐԹԱԿԱՆ տնօրէն Նաւով պէյ կրթա-
կան ալ և ալ գործերու կարգադրու-
թեանց համար Տէնիզլիի կողմերը մեկնե-
ցաւ երէկ :

ՅՈՅՆ զաղթականաց բախուելու հա-
մար Ռուսիոյ մեծ դքսուհիներէն էլէն Վը-
լատիմիրուն 13 հազ հազուստ զրկած է
մետրապոլիտարան, ուստի հիւպատոսարա-
նի միջոցաւ :

ՕՍՄ. բանակը այսօրուրէն սկսեալ
ընդհ. զօրաշարժի կոչուած ըլլալուն հա-
մար զինուորական գործողութեանց ու
շարժումներու մասին ու է լուր ու տե

ներ, ե՞ս ալ, երիտասարդ, գեղանի,
փափայլեալ, կրտսէ իւրովի. «Պիտի
չսիրեմ» Պիտի թողո՞ւս որ կեանքիդ գա-
րունը անցնի՝ առանց քաղցելու այն ծա-
ղիկը որ՝ ամէն ճամբաներու վրայ՝ դէպի
քեզ կը հակի : Ո՛չ, դու չպիտի սիրես
ուրիշ կիներու պէս : Դուն աւելի վեր
պիտի լինես աստղերէն, աւելի՛ վեր այս
երկրի քէն որուն բարձրութիւնը չափել
չի համարձակիր մարդկային աչքը, և
քու կուսակաւ հպարտութեանդ մէջ պի-
տի սաւառնիս մարդկութեան վերեւ...
Ահա՛, թէ ինչ կ'ըսէի ես ինձի, Բարտա-
եան : Բեզ տեսայ, և միայն ուժգին ու-
անուշ ցնցումով մը՝ երկինքէն երկիր ի-
ջեցեցիր գիւս...
Յաւուսթա լռեց : Բարտաեան գլուխը
խոնարհեցուց, և քանի մը վայրկեան լը-
նութիւնէ յետո՛ւ՝ ըսաւ մեղմիւ .

— Տիկին, ներեցէ՛ք պարզա՛տու-
թեանս : Ես թափառայած մարդ մըն եմ,
ճամբուս վրայ, անցնիլու ատեն, կեանք-
էս կ'առնեմ ամէն ինչ որ լաւ է. իմ
զգալողութիւնս հոն է որ մարդկային
կեանքը կը տեսնեմ իբր խիստ պարզ
և խիստ գեղեցիկ բան մը զոր կ'եզոնեն
կնճառութիւններ փնտռողները, թող իւ-

ՊՈՅԱՃԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆ

(COLLÈGE ARMÉNO-FRANÇAIS)

ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ — ԳԻՇԵՐՈՒԹԻ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԿ 1910-Է

Հաստատութեան Ե. տարիչընէր կ'սկսի յառաջիկայ Օգոստ. 19/ Սեպտ. 1ին :
Արձանագրութիւնք ու վերադնութիւնք կը կատարուին Սեպտ. 1—5, իսկ կանա-
նաւոր դաստառութիւնք կ'սկսին Սեպտ. 7ին :

Պոյաճեան վարժարանը է և կը մնայ գլխաւորապէս Հեզուագիտական եւ առեւ-
տրական գործնական հաստատութիւն մը, Տոհմ. դաստիարակութեան և ընդհ. զար-
գացման պահանջները լիովին գոհացնելով հանդերձ, Այժմէն տնօրինուած է յառա-
ջիկայի առեւել ևս գործնականացնել վարժարանին թէ՛ ծրագիրը և թէ՛ ուսուց-
ման մէթոտները, հնարաւորութեան սահմանին մէջ, աշակերտները արագօրէն հաս-
ցնելու համար հետապնդուած նպատակի, ամէն ծանրաբեռնութիւն խոյս տալով հան-
դերձ :

Պոյաճեան վարժարանի կատարած գործը, յանձին իր աշակերտաց, հանրածանօթ
լինելով՝ աւելորդ կը դառնայ ծանրանալ տնօր առաւելութեանց վրայ : Աշակերտաց
յարտնուել թիւը կը բաւէ ապացուցանելու թէ ո՛ր աստիճան գնահատուած է ան,
գրաւելով համակրութիւն ու վստահութիւն, թէ՛ քաղքիս և թէ՛ գաւառի մէջ :

Յառաջիկայ տարիչընէր զիմեմները այժմէն կ'ընդունեն, անձաբ կամ գրով,
Տիրիւպա փողոց, թիւ 88, Միսիթարեանց մօտ, Յերեկութիւն շէնքին մէջ : Այսի
ժամերն են՝ բաց ի կիրակիէ. առաւօտեան 9—12 :

Իզմիր, 10 Յուլ. 14

6—2

Հիմնադիր—Տնօրէն

Թ. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ

Թերթիս մինչև մամուլը տրուած պա-
հուն չկրցած ունենալ երկայնեան հեռա-
դիրները :

Ա 2 Դ

Գարաթայի Աշխատատեղաց Մանկա-
պարտէզը մի քանի Մանկապարտէզներ
ու կը կարօտի փափաքող կրնան դի-
մել Աշխատ. Մանկապարտէզը Հիւրապար-
թի օրերը Կ. Ե. ժամը 4—6, 15—6

ՄԱՐԱՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ ԱՌԵՏԻՍ ԱՐԳԱՐԵԱՆ

Ռէյնիսիէ Ճատտէսի թիւ 11 Ս. Ստե-
փաննոս եկեղեցւոյ ճիշդ դիմացը, վաճա-
ռատան մէջ յաճախողք պիտի գտնեն
ամէն հաշակի յարմար ապրանքներ : Գա-
ւաղաններ, Օձիկներ, Գօլթը շապիկներ,
Փողկապներ, Կոճակներ, Գուլպաներ,
Թաշկիւններ, Փանելա շապիկներ, Գօ-
լթիայի և Օճառի ամէն տեսակներ և շն-
կալ :

Մասնաւոր յանձնարարութեանց և
չափերու վրայ կ'պատրաստուին նաև
չափիկներ ամեն բժախդիրներն գոհա-
ցնելու կարող : Ամենութեան մասին ան-
մըրցելի են մաճառատան գիշերը :
30—13

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՍԻԱՆ

Պատմահմնէ Գատտէսի թիւ 3

Թաղի յաճախողներու, դերութեան
ամար դեղարանս փոխադրած եմ Պատ-
մահմնէ Ճատտէսի թիւ 3 ուր կը գըտ-
նուին թարմ և ընտիր գեղեր և ուր դե-
ղագիրները մասնաւոր խնամով կը պատ-
րաստուին անթերի և անմիջապէս :

Դեղարանս կը յաճախեն ամէն տեսակ
հիւանդութեանց համար մասնագէտ կա-
րող Հայ և օտար բժիշկներ : Հիւանդները
բժիշկներու կողմանէ կը քննուին յատուկ
բժշկական սենեակին մէջ : Գաւառներէ
եկող հիւանդներու կարող և մասնագէտ
բժիշկներ կը յանձնարարուին :

Տօք. Ա. Պաշտոնի ընտանիքի գլխաւոր դե-
ղարան ամեն օր Կ. Ա. ժ. 8—9 և Կ. Ե. ժ. 5—6 :

Գիշերային սպասարկութիւն : 75—71

Ե. ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԵՏ ՄԱՍԱԺ

Հանի Սրբաւ փողոց Բ. 82

Պօլսոյ մասնագէտներէն Արզուման-
եան հասած է քաղաքս և գիտա-
կան վերջին կատարելութեամբ մասնաժի-
մահագիտութեան շնորհիւ ի գործ կրնա
դնել զէնքի գեղեցկութեան, ոյժի,
գիրութեան կամ նիհարութեան, ջգային
հիւանդութեանց դարմաններ և օրաթիքի,
բիւսթիքի և բառալիքի խնամքներ :
Կ'ընդունի ամեն օր կէսօրէն ետք ժ. 2ին
5, իսկ ուրաթ օրերը Կ. Ե. ժ. 3ին հիւ-
անդներ կ'ընդունին :

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ